

Towards a constructionist account of Old Catalan *la un a l'altre*

Mikołaj Nkollo (Poznań)

Resum: L'objectiu d'aquest article és traçar, d'acord amb les pressupòsits de la Gramàtica de Construccions, com les construccions recíproques reiteradament emprades en llatí acabaren per subsumir-se a *la un a l'altre* en els textos en català antic (segles XIII–XIV). Les dades per dur a terme l'anàlisi han estat extretes del *Corpus Informatitzat del Català Antic*, que comprèn 240 construccions recíproques bipartides. El canvi pot rastrejar-se prenent en consideració dos mecanismes diacrònics: la pèrdua de les relíquies de la quantificació binària i l'adveniment gradual dels articles. Per mitjà de l'aparell formal de la Gramàtica de Construccions, s'ha demostrat que el català antic tenia tres parells de forma i significat diferents, si bé relacionats lèxicament. Difereixen pel fet que en alguns d'ells *un* i *altre* tenen l'estatus d'elements anafòricament lligats i representen dos nòduls d'estructura-c diferents; en canvi, en d'altres, *un* i *altre* configuren un únic constituent. Finalment, en les oracions en què apareix juntament amb *se*, més que verbalitzar la reciprocitat en si, *la un a l'altre* adquireix un estatus més subjectiu. Tots aquests fets recolzen la hipòtesi de la consolidació gradual i el caràcter creixentment esquemàtic de la seqüència recíproca medieval. ■

Summary: The aim of this paper is to trace, in accordance with the assumptions of Construction Grammar, how Latin reiterated reciprocal clusters came to be subsumed under *la un a l'altre* in Old Catalan texts (13th to 14th century). The data for conducting the analysis were selected from *Corpus Informatitzat del Català Antic*, comprising 240 bipartite reciprocal constructions. The shift can be traced back to two diachronic mechanisms: the loss of the relics of binary quantification and the gradual advent of articles. By means of the formal apparatus of Construction Grammar, Old Catalan is demonstrated to have had three distinct, albeit lexically related, reciprocal form-meaning pairs. They are different in that in some of them *un* and *altre* have the status of anaphorically bound elements and represent two distinct c-structure nodes, whereas in others *un* and *altre* form a single constituent. Finally, rather than conveying reciprocity proper, in sentences where it appears alongside *se*, *la un a l'altre* gains a more subjective status. All these facts lend support to the hypothesis of a gradual entrenchment and an increasingly schematic character of the medieval reciprocal sequence. [Keywords: reciprocal constructions, continuous vs. split bipartite sequence, c-structure, form-meaning pairing, binding, subjectification] ■